

Door Valère CAMPS.

Je droomt van een spannende avontuurlijke fietsvakantie? Denk je nu echt dat je daarvoor naar de andere kant van de wereld moet? Stel dat de chef uw aanvraag om enkele maanden verlof verworpen heeft. Dan heb ik goed nieuws! Trek voor acht dagen met de fiets naar de Franse Alpen. Zeker in het voorjaar zou je wel eens een verrassend spectaculaire vakantie kunnen beleven.

In de late avond bereikten we Barcelonette, na een volle dag autorijden. Dit plaatsje in de Alpes-de-Haute-Provence is de ideale startplaats voor fietstochten naar een aantal cols, zoals de Col d'Allos, de Col de la Cayolle, de Col de Champs, de Col de la Bonette, de Col de Vars en de beruchte Col de Parpaillon. Op korte afstand van Barcelonnette wachten ze uitdagend op je komst. De camping aan de voet van de Col de la Cayolle werd het vertrekpunt en het eindpunt van onze achtdaagse trektocht.

De eerste dag

Vrijdagmorgen, 2 mei 1997. Nu pas zien we het landschap bij daglicht. Ik krijg het een beetje benauwd: rondom ons bergreuzen waarvan de toppen nog onder een dik pak sneeuw steken. Zijn de cols op ons keuzelijstje nu al toegankelijk; zijn er eventueel goede alternatieven? Zo'n col beklimmen met een zwaarbepakte fiets van 35 kg, is dat doenbaar? Is het niet te koud voor onze niet meer zo jonge knieën? Allemaal twijfels en vragen waarop wij maar één antwoord kennen: geen gemakker, de fiets op en beginnen trappen!

Om halftwaalf verlaten we de camping in zuidelijke richting. Na enkele kilometers begint de klim van de Col de la Cayolle. Het eerste stuk door de overweldigend mooie Gorges du Bachelard stijgt lichtjes. Het ijskoude bergwater stroomt wild tussen de ruwe rotsen. De zon staat al vrij hoog en brandt op ons nog bleke wintervel. Dus beschermen wij het met zonnecrème en een T-shirt met lange mouwen; het ware niet voor het eerst dat ik brandblaren kreeg tijdens een voorjaarstocht!

Na de licht stijgende aanloop van 20 km, gaat het stijgingspercentage naar 7 procent en meer. Met een minimum aantal fietskilometers in de benen valt dit klimwerk op onze bepakte fietsen niet mee. Maar we doen het langzaam aan en we genieten van het landschap. De sneeuw die vanmorgen nog zo veraf leek, domineert nu het landschap. We naderen de 2000-meter-grens. Vlakbij koestert een beestje met dikke vacht zich in de zon. Stoppen voor een fotootje, terwijl verderop een familie bruine marmotten aan het zonnekloppen is. Ze zijn bijzonder schuw en meestal laten ze zich niet van zo dichtbij benaderen.

Een uurtje later staan we 2326 m hoog op onze eerste bergpas. Deze Col de la Cayolle is pas twee dagen geleden opengesteld voor het verkeer. Rondom ons ligt de sneeuw nog een meter dik. Vlug warme kledij aantrekken! Vanop deze hoge uitzichtpost geraken we niet uitgekeken op dit witte kerstlandschap. We ervaren de 55-km-lange afdaling naar Entrevaux als één langgerekt fietsgenot.

De tweede dag.

Vandaag trekken we richting Nice door het achterland van de Côte d'Azur. Hier zijn de bergtoppen veel lager, met af en toe een verrassend steile helling. Meteen na het vertrek in Entrevaux krijgen we korte stukjes klimwerk van 13 en 16 procent. Een uurtje later, tijdens de klim van de Col du Buis, wordt het menens: 400 m stijgen over 3,1 km, of een gemiddelde

stijging van 13 procent met een piek van 19 procent! Dit is te gek met zo weinig klimtraining. De zon brandt, het zweet stroomt over mijn gezicht en plenst op mijn stuurstang. Waaraan zijn we begonnen? Ik tel bijna meter voor meter af. Dit is puur masochisme, veel erger dan de Mt. Ventoux. Dit nooit meer en de verleiding om af te stappen wordt groter. Mijn spieren lijken uitgeperste sponzen, maar ik dwing me te blijven trappen. Na elke bocht hoop ik de top in zicht te krijgen. En eindelijk staat daar dat bordje 'Col du Buis', och arme maar 1200 m hoog. Na dit 'uitstekend' stukje reliëf moeten we even op adem komen. Maar met onze goede basisconditie recupereren we snel. We hebben trouwens nog 60 km voor de boeg. Dank zij de 35-km-lange afdaling na de Col de Bleine, slagen we er nog in omstreeks 20 uur de camping van La Colle-s-Loup te bereiken.

De derde dag.

Onze tocht gaat verder langs de Côte d'Azur. We volgen de kustlijn van Nice, over Beaulieu, Monaco, Menton en het Italiaanse Ventimiglia. In Monaco zijn de straten van het Prinsdom omgetoverd in één groot autocircuit voor de GP Formule 1. Omrijden dus want daar wordt nu, een week voor de GP van Monaco, de 'Historical Grand Prix' gereden.

Je verwacht bij een mondaine 'badplaats' met autoraces en multimiljonairs toch een blakende zuiderse zon. Maar juist nu betreft de lucht en even later vallen de eerste regendruppels. De bergen verschuilen zich achter veel grijs. Met het regenjasje fietsen we de Italiaanse grens over tot Ventimiglia. Hier laten we de kustdrukte van de méditerranée achter ons en we fietsen noordwaarts, de Franse bergen tegemoet. In het pikkedonker bereiken we de camping van Sospel.

De vierde dag

Het regende bijna de hele nacht, maar 's morgens geven de weergoden ons even respijt: we mogen onze spullen in het droge inpakken. Daarna wordt het opnieuw regenachtig met veel grijs. Tijdens de klim van de Col de Turini krijgen we een koude douche. Pas in de late namiddag klaart het op. Bij het binnenrijden van het stadje St-Martin-Vésubie wijst alleen nog een snelstromend bergriviertje op de felle neerslag van de voorbije uren.

De vijfde dag

Het weer blijft ons parten spelen. Nog maar net is de tent opgeplooid, of de hemelsluizen (hellesluizen?) gaan wagenwijd open. Het bliksemt en het dondert, terwijl de wind ons het leven zuur maakt. In één van de vele tunnels achten we ons eventjes veilig en beschut. Maar die ene auto duikt juist nu de tunnel in, en jaagt ons de daver op het lijf. Een andere tunnel lijkt precies een flessenhals waarlangs de wind van de ene kant van de berg naar de andere kant wordt gejaagd. Alle nattigheid vliegt ons in het gezicht, en we vorderen maar stapvoets. Voorbij de bergtop neemt het regengeweld af en de hemel klaart op. Op een relatief droog wegdek beginnen we aan de afdaling.

Later op de dag krijgen we in St. Sauveur-s-Tinée de bevestiging van een bang vermoeden: de hoogste Franse col, de Col de la Bonette, is nog afgesloten voor het verkeer. Heimelijk hadden we toch nog hoop dat de weg al sneeuwvrij gemaakt zou zijn. Ook ons eerste alternatief, de Restefond via Italië, is nog niet toegankelijk. Er rest geen andere keuze dan de Col de la Couillole. Maar kort na de start valt al nattigheid uit een betrokken grijze hemel. Eerst nog regen en hagel, later smeltsneeuw en vlak bij de top dikke sneeuwvlokken. Gelukkig kunnen we boven in de herberg schuilen. Maar het winterweer houdt aan en het landschap wordt steeds witter. Hier overnachten is een noodzaak!

De zesde dag

Ik ontwaak omstreeks halfzeven en benieuwd naar HET WEER vlieg ik naar het dakvenstertje. Ik geloof mijn ogen niet: een stralend blauwe hemel steekt fel af tegen het vers sneeuwtapijt. Geen uur later zitten we al op de fiets voor een dertig kilometer lange afdaling. In het begin zijn we nog op onze hoede voor gladheid, maar bij het binnenrijden van de Gorges de Cians is daar geen sprake meer van. Nog een uur later fietsen we op de N202 in de vallei van de Var op een hoogte van 300 meter. De temperatuur stijgt intussen boven 20° C, en we ruilen winterkledij voor iets luchtiger. De vrij vlakke 30 km tot Annot fietsen we in één adem en de Col de la St. Michel is een makkie. In Colmars, om 18 uur, voelen we ons nog fit genoeg om ook de Col d'Allos aan te pakken. Maar wijselijk trekken we naar een camping in de buurt; we zijn er de enige gasten. De uitbater waarschuwt voor de koude bergnachten en hij geeft ons een paar extra dekens. En ook de sleutel van het receptielokaal, mocht het buiten te koud worden. Maar wij vinden onszelf geen doetjes, en koppig als ezels willen we in onze slaapzakken en in onze tent slapen.

's Nachts omstreeks halftwee word ik gewekt door zacht getik op het tentzeil. Aan één kant is de tent doorgezakt. Ik vermoed dat Olivier, mijn fietsmaat, de tentstok al slapend omverduwde. We kijken buiten en de verrassing is compleet: het sneeuwt hevig en de tent begaf onder het sneeuwgewicht. Met de spullen uit de tent verhuizen we dan toch maar naar het receptielokaal. Onze profetische campinguitbater is een wijs man met ervaring!

De zevende dag

Onvoorspelbaar dat weer in de bergen! Al vroeg in de morgen ruimt de zon de sneeuw van de voorbije nacht. Het dooit zo fel dat het onder de dennenbomen van de camping lijkt op regen. In korte broek en T-shirt vervolgen we onze tocht. Maar het weer is niet wat het lijkt, en de combinatie zonnestrallen met ijslucht verplicht me vlug iets warmer aan te trekken. Dit schrale weer bezorgde me al een uitgedroogde huid, gekloven lippen en een gezicht dat wit en rood uitslaat. Open ik mijn mond, dan voel ik de huid vanuit de mondhoeken scheuren. Mijn vingers werden zo gevoelig dat ze 's morgens, na enkele fietskilometers, spontaan beginnen te bloeden. Huidcrèmes helpen nog nauwelijks. Maar ik concentreer me op het landschap en de pedalen en ik blijf trappen. Ik fiets dolgraag in de bergen en ik droom ervan elke bekende Col te bedwingen. Beneden in het dal voel ik me nog kleintjes, overweldigd door de grootsheid van de natuur. Maar boven op de top zou ik euforisch willen uitroepen: "voilà, hier sta ik, en nu lig jij aan mijn voeten". Dat klimwerk, het gaat gepaard met afzien en soms met een hoop ellende. Maar voor getrainde fietsreizigers zijn fenomenen als een grote hoogte, een scherpe helling, felle sneeuw of bijtende kou, uitdagingen die nadien de prestatiepret alleen maar verhogen.

Vandaag is die uitdaging niet minnetjes en tussen twee muren van sneeuw beklimmen we de Col d'Allos. De reflecterende zon op de verse sneeuw maakt ons sneeuwblind. Maar voorbij de top de opgebouwde energie weer de vrije loop laten en genieten van de twintig kilometer lange afdaling langs scherpe ravijnen, het geeft me telkens weer een kick. (Hoewel. In een tourrit miste de volgwagen van Eddy Merckx hier de bocht en belandde 200 meter dieper). En dan de dag beëindigen met het laatste ritueel van een fietsreiziger: doodmoe in slaap vallen en dromen van wat de volgende dag brengt. Heerlijk!

De achtste dag

Rondje Parpaillon en Col de Vars.

Ook de laatste dag zijn we nog niet uitgekeken op besneeuwde bergtoppen. We maken ons op

om zonder bagage, de moeilijke zuidkant van de beruchte Col de Parpaillon te beklimmen. Aanvankelijk fietsen we in het licht stijgende dal tot La Condamine-Châtelard. Vlak voor de kerk links afslaan naar het bergdorpje St. Anne. Tot hier is de weg behoorlijk, maar voorbij het kapelletje (1700 m) fietsen we op een erbarmelijke, niet onderhouden weg. Vallende rotsblokken sloegen grote gaten in het wegdek, en her en der liggen stenen. Intussen is het weer ook omgeslagen. Hoe hoger we komen, hoe meer de regen verandert in smeltsneeuw en sneeuw. Maar noch het weer, noch de erbarmelijke weg kunnen deze doorzetters afremmen. De sneeuw plakt op het wegdek en af en toe moeten we een stukje lopen. Hier hangt een stilte die wij al lang niet meer kennen. Een troepje gemzen slaat op de vlucht, maar nergens een mens te bespeuren. Wie is trouwens gek genoeg om zich bij dit weer zo hoog te wagen, laat staan om hier fietsplezier te zoeken? Mijn hoogtemeter wijst 2000 m aan. De sneeuwlaag maakt fietsen nu zo goed als onmogelijk. Lopend naast de fiets hopen we achter elke volgende bocht nog een stukje befietsbare weg te vinden. Vergeefse moeite! Op een hoogte van 2050 m moeten we de ongelijke strijd staken. De sneeuw ligt nu zo dik dat de weg niet meer te onderscheiden is van de wegrand. We maken rechtsomkeer en we laten de Parpaillon voor wat hij is. Dit keer leggen we de duimen, een geval van overmacht zeg maar. Maar we maken ons sterk om ooit eens een nieuwe poging te wagen. En dat mag dan voor één keer ook hartje zomer zijn!

Het lijkt ons nog veel te vroeg om nu al deze laatste fietsdag af te sluiten. En een fietsreis beëindigen met een half beklommen col, dat verhaal kunnen we nergens kwijt! We hunkeren er naar om nog de Col de Vars te bedwingen. Voor zover mogelijk dalen we in ijltempo de Parpaillon af, en we fietsen naar St. Paul aan de voet van de Vars. Om geen kou te vatten fietsen we in één ruk naar de top. We beleven weinig genoeg aan het landschap, want de aanhoudende sneeuw beperkt het zicht tot 20 meter. Op de top is het 3° C. Vlug de bezwete kledij omwisselen voor droge spullen en terugfietsen naar onze camping.

Vroeg in de morgen worden we nog een laatste keer met de neus op de winterse feiten gedrukt: de tent is bevroren en we moeten het tentzeil krakend opplooien en het in een merkwaardige vorm meenemen.

Op deze achtdaagse voorjaarstrip beleefde ik een van mijn mooiste fietsvakanties. En hebben we dit niet in hoge mate te danken aan de extreme weersomstandigheden? Dit scenario zat wel niet in onze planning.

dag	plaats	kilometer	hoogte
1	Barcelonnette	0	1132
	(Bayasse)	20,5	1783
	Col de la Cayolle	30	2327
	St.Martin d'Entraunes	51	1009
	Guillaumes	63	819
	(Enriez)	83	538
	Entrevaux	89	515
2	Entrevaux	89	515
	Col de Félines	96	930
	(dal)	100	800
	Col du Buis	103	1199
	Briançonnet	107	1000

	St.Auban	114	1040
	(voet col de Bleine)	121	1143
	col de Bleine	126	1439
	(4 Tours)	130	1120
	Gréolières	141	820
	Pont-du-Loup	165	300
	La Colle-s-Loup	178	96
3	La Colle-s-Loup	178	96
	Cros de Cagnes	190	5
	Nice	208	5
	Villefranche-s-Mer	220	40
	Beaulieu	227	40
	Monaco	238	65
	Menton	247	5
	Ventimiglia (Italië)	258	5
	Olivetta San-Michelle	273	139
	(col grens Italië-Frankrijk)	278	139
	Sospel	286	349
4	Sospel	286	349
	Moulinet	298	827
	Col de Turini	310	1607
	la Bollène-Vésubie	322	690
	(dal)	325	503
	Roquebillière	328	612
	St.Martin Vésubie	341	960
5	St.Martin Vésubie	341	960
	Col St.Martin	349	1500
	St.Dalmas	352	1300
	(dal)	366	480
	St.Sauveur-s-Tinée	370	497
	Col de la Couillole	384	1678
6	Col de la Couillole	384	1678
	Beuil	388	1450
	Pont de Cians	410	338
	Puget-Théniers	418	410
	Entrevaux	425	515
	Bas	431	538
	Annot	438	700
	Le Fugeret	445	838
	Col de la St.Michel	456	1431
	Pont de Villaron	466	1075
	Beauvezer	471	1150
	Colmars	475	1235
7	Colmars	475	1235
	Allos	484	1425

	La Foux-d-Allos	492	1708
	Col d'Allos	500	2240
	Barcelonnette	520	1132
8	Barcelonnette	520	1132
	Jausiers	530	1220
	la Condamine-Chât.	537	1267
	(deel col de Parpaillon)	548	2040
	la Condamine-Chât.	559	1267
	St.Paul	573	1470
	Col de Vars	581	2111
	St.Paul	589	1470
	la Condamine-Chât.	598	1267
	Jausiers	603	1220
	Barcelonnette	615	1132